

Niamuno Sargas

brošiams Lietuvininkams žines parnešas.

Niamuno Sargas, Ragainėje kas penkį mėnesį išbūdamas, kaskartą prie arežiausiojo pušto ar per gromatinę apstelinimą ant bertainio meto 35 peningius, su prinešimu į namus 50 peningiu. Ir pati laikraščio spaustuve priima apstelinimus.

Apšakymai į Niamuno Sargą įstatomieji kaskartą po 10 peningiu už kogną smulkeis raštais išspausdą eile ir yra šio laikraščio spaustuveje priimami. — Gromatas dėl laikraščio rašomas priima redytojas Ragainėje (Ragnit).

Mr. 7.

Ragainėje subatoje 14. pebrutvarijū

1885.

Likriejie uždaviniai mokytosios kultūros prie Niamuno.

(Priemazga.)

Tokiam pašizeminanciam pašaukimui ant pagalbos, kurio weikalas jei tik bile kaip išklaudytas tapę, pastiprinimas werniausiuju padonu bei žalneriu mūsų tewiškes bus — tokiam pašaukimui su wisa mace gelbeti, su wisa mūsų mace jį padrutinti ir užtarti, tai rods swarbus uždavinias mokytosios kultūros prie Niamuno: daug swarbefnis už trimytawingą ir kalbos marinimą.

Wieną žmogų iš nubadėjimo išgelbeti ir jo ghwastį išlaikyti, jau yra geras ir mielakirdingas darbas, kuriam mūsų ponas yra sawo algą pajadejes. Kiek dar daugiaus išgelbėjimas ir išlaikymas wienos alftancijos žmoniu gimineles sawo algą ras ir ant žemes, ir, Diewe dūl, kartunta danguje! Tą algą mūsų tewiškei parupinti ir užpelnyti — (tokiu budu, kad ir mūsų zokandawejyste, jei rasi šyk fokios priegados mums girininku kiemeliusė anksti rytą lentyn tur bėgti, jeib tik nors šyk sawo bedniems kufideliams mažumėlį pieno parnešti galėtu. O jei wienas gauna, tai fiks rasi to dėl tur stokoti. Taip wifai nepyrtinai mentai karwiu randasi girininku kiemeliusė! At, mūsų mielasis cecorius bene dar daug šyk meilingenis yra ir už aną meilingąjį senowės karaliu. Kaip jis bene apšimutnyti turėtu. Tokį lentyn bėgimą sawo werniausiuju padonu po wieno pūdelio pieno mathdamas! O jei tą butu matęs, kaip bene po tam ir wėl pašilinksmintu, prie fito apšizurėjimo kogną darbininką sawo karwė tu-

rint, o kiekwiengą žmogų bei moterį ir kiekwiengą kufidelių gerai maityta, wifus su raudonais weidelis lyg žibėti žibint, berazdamas! Ale kas gal tam gelbeti, jeib toks apšimainymas nusidūtu? — Mes wifai, teisybe apliudydami — mes wifai rods su mokytosios giriu kultura giriu dabojimą belpdami ir su dekwone garbėj laikydami, ale ir jofios tikrus pašilinksmius su wifotia, wifutina kultura stropėi išiektokime ir dragei parodytume — beje mes wifai nepaliuatinai wis pašiprocewodami ir melzdami, kad giriu traikios žoles jau wėl daugiaus ne tikrai supuwimui arba stirnoms telu, bet labiaus wėl karwiu ir awiu maitinimui, ir su tūmi ir žmoniu maitinimui ir apredymui šluzyti galėtu. Beje ir apredymui. Neja ir Lietuwininku grajusis, ipatiskasis, pigusis apredymas iknyto su awiu ikwarymu iš giriu. Pirm to, Lietuwininkai, o ir waringiausieji, sawo kelias aweles į gire gidawo, ir iš juju gerosios wilnos moteres sawo grajajes, drutases margines auzdawo. Dabar jau sawo pacziu awiu, o su tūmi ir wilnos, neturedamos, tur pas kucezių bėgti ir prasčiausiskius „bumbulinis ceikius“ (medwilninius audeklus) nusipirkti, kur be jofios grozybes ir be jofios twirtybes, lyg šupliuskė apie bedniūsius janarius kabdami, grajausejei mergaiczei, kofia pirm to su margine (o dar su margais kaspineleis!) butu buwusi, jau labiaus senos hobos pawidala prikabina. Kofia tai patrota ir Lietuwininku grozybei, ir Lietuwininku maknelei, tai wos dūda apsirokūti. Kas tik Lietuwininkems ir Lietuwininkams gero welhja, tas eik! tesiprocewoja, kad žmones wėl sawo pacziu drabuzius iš sawo pacziu wilnos išliausti galėtu! Su audimo paprocziū, weryk, ir namu meile, ir tikras, geras namiskis budas, ir wernas pajutimas už namiskius, išnyks. Išlaikyk mergas prie audejystes, o jas išlaikyk prie gerybes ir padorimo ir wėlyhybystes. Gaspadoriskai, alejpaczei kas ant mandagaus pašielgimo pareitis, pašilowimas audejystes lietuwiskai giminei didžiausiąje iškadą padarytu, o, kur nusidawė,

jau ir padarė. Tai procemofimesi, kad audejyste wifur išlaikoma butu, o, kur jau pašilowė, wėl į sawo senąje garbės wietą įstatyta taptu. Kur audejyste nyksta, ten nyksta lietuwyste; ale ten nyksta ir wėlyhybyste. Ale kas gal audejyste išlaikyti arba wėl įstatyti? Tikrai wilnos parupinimas. O kas gal wėl wilnų parupinti? Tikrai aweles ant anu dabar be naudos pragaitancziū giriniu žolu išlaikomos. Giriu kultūros mokslui toks sugrįžimas prie „pasenuho“ budo, taip ilgai jau panesinamo, labai sunkus butu. Ale wifai neabejojame, kad, jei mūsų waldonai patys, ant paweiklo mūsų karaliūnas ir mūsų karaliūnė, Lietuws dalykus tikrai pažyti gantu, jie tūjaus tai patikrintu, kad Lietuwininku šweikata, ghwastis, gawpadoryste ir namiskė wernybe su fokais tukstancziū „ruimnieteriu“ ne per brangei užmokamos. Anie ruimnieteri malku nei werczią anu šweiku žalneriu, kurie šep kas meią dėl bado prapultu, nei wifotia fitofia iškadą tokiu budu daromą, wifai nei atlygis nei užmokės. Wifai nesikreipkime pas giriu dabotojus, nei ju peikime dėl ju strofniūjo pašiprocewojimo už giriu kultura. Atpencz, girkime tokius giriu dabotojus, sawo pareigą atliekancziū. Ale atlikime ir mes sawo pareigą, ir wis iš naujo priniskime „hablonu“ žmonems (tai jut ipatiska žmoniū weisse!) ir wifams kitiems žmonems, kad Rytprusei ir Lietuwa ir Lietuwininkai ne wienintelei giriu kultūros dėlei sutwertiešą, bet kad ir kiti žmogystes perskryimai, ipaczei šweikuju žalneriu perskryimas (jut kognas nors tą perskryimą supranta), mūsų dabojimo werti esą.

Gerai, kad mūsų wryriūhybe ir mūsų zokandawejėi dabar taip stropėi daboja ant darbininku naudos. Gerai, kad wėl bene ir laukininku darbininkams wifotios aprupinimo kases bus įtaisomas. Ale, jei tie įtaisymai kę gelbeti tur, tai žmones tik nors pirma tur šweiki ir druti buti. Ką maczytu wifotios aprupinimo kases, jei žmones wifai jau nu pradziū wifai šilpni, jargalingi ir darbui netinką butu? Jei bile kur ant šweto, tai keliūse Lietuws

lampūse atkraudą priegada, kad daughbė žmoniū dėl stotojimo tikro maisto prapulti galėtu, beje per daug jau prapūle yra. Gelbėtime, kol dar cėžas yra!
(Dar ne wistas.)

Balearu salos.

Linksmi švietė Diewo saulute, vos iš wilniu iškilusi budama, nū tamsėlinio dangaus ant tyku widurjėmės jureliu. Akrotas pilnas daughbės linksmu ir meilingu žmoneliu, tykai bei greitai bėgo, tik bėgo sawo keliu nū Apritos kraštu žiaurėnint prieš aną (weik po tam toleros ligos taip skaudžei atlanktajai) Marseilles miestą. Iš patalo atfikeles budamas nū augščiausiojo akroto wiršaus linksmi žiurėjau ant lengwiuju wilniu ir šwiesiojo dangaus. Wislas aplinkui, tartum, buwo susirienėjusi, idant širdėlei aną gražiausiąje, augščiausiaje liaupės giesmele lyg šaukte prišauktu, beje, kaip šwentasis giesmininkas pats tai istaria, ir „be balso“ pagiedotu: „Dangus pašaloja Diewo garbė, ir twirtybė apsafo jo ranku darbus.“ Beje, toks tai giedojimas ir be balso, toks tai pranėšimas ir be žodžiū! Neišmatujama gilybė po mumis, neišmatujama augštybė wiršui musu, ar ne lyg toks augščiausias jersolas po akciu mums sitato neišmatujamaję gilybė Diewo išminties, neišmatujamaję augštybė Diewo galybės ir meiles ir mielširdingystės?

„At pone Diewe, kaip labai didi ir kaip daug yra tawo darbu! Tu jūs išmintingoi paslyrei, ir jemė pilna yra tawo gerybiu. Jurės, kurios taip didės ir placzios yra, czia kruta be staitliaus taip didieji kaip ir mažieji sutwerimai. Czia jau eit akrotai ir t. t.*)

Kas neatšimtu ano gražiausiojo aprašymo iš Domydo psalmu, kursai, kaczeig toks senas, tik wis naujas ir wis tikras bei lygus pasiliekti!

Ten buwo einantieji akrotai, kaip psalmistas jūs apraše — ten buwo jurės taip didės ir placzios — ten buwo šwiesnis dangus pašafodamas Diewo galybė.

Žiurėjau, tik žiurėjau. Tai apškreipdamas ant antrosios pusės, išwydau nekurias salas widuryje melinuju wandeniu widurjėmės juriu. „Kokios tai salas?“ nusidwydamas klausiau. At atsiminiau jau patšai, tai jul anos Balearu salas, prie Szpanijos priklausančiosios. „Kaip gražios anos salas!“ šakiau wienam draugeliaunintui. „Kaip gražei jos gul, paczios taip tamsėlinės tarp šwiesmeliniu juriu, rodos!“

„Beje, rodosi,“ sake anš mano šantelewis, „Gražei išweizd nū šiczon, ale jei ten nweitumbi, tai nēko neraštumbi, kaip nūgus atmenis ir išdžiowitzus smiltynus. Žmonės iskirto tas gires, kurios anas salas senei apdengė, o dabar nēks ten neauga, kaip czia ir ten nekuriė wynmedžei. Ale jawu bei kitu waisiu weik wisai jau nēra.“

Sztai wisur ta pati žmoniū išmintis! Wisur jie nor tokiu budu „pagerinti Diewo darba“, kaip anoje giesmeleje**), šakiau, ir wisur tik tokius paczius weitalus weiktia: nepagerina, bet sudarko ir išgaišina, nuplėšia Diewo dūtaję grožybę, išwaro Diewo dūtaję išmintį. O kas pasilieka? Beje toki dwasiki smiltynai, tokie dwa-

šiki nūgi atmenys, ant kuriu, swetimai saulelei šwiecziant, rods wisokie dažai (parwai) labai gražei žwiesi ir mus prigauti gal, ale kuriu widuje wisas swietas ir waisingas dwasiklas želmū ir gymastis senei išmires yra, iš kuriu gilybės nei joks linksmas waisius nei musu burną, nei musu atis atgawinti daugiaus negalės. Tiesa, toks dywinas prigawimas swetimu spinduleliu dar wis czia ir ten atširas ir ant tokiu nūgu atmenynu. Tawo prigaus, nors iš labai toli. Ale prieik tik arcziaus — o matysi, kad wisa nū swetimu spinduleliu pažyczta grožybė išnyksta. Matysi, kad tokioje dwaseje, kurioje Diewo dūtoji, prigimtoji kalba taip pat iskirta yra, kaip ant anu salu prigimtoji givė — matysi, šakau, kad tokioje nei joks swietas dwasiklas waisius nei dygti negalės. Beje be prigimtosios givės Balearu salos smiltynais ir nūgais atmenynais pastojo. O be prigimtosios kalbos ir išminties, su wienais swetimais sauleles spinduleis, ir musu alyliausieji ludikelei weik prilygs „Balearu saloms, kaip tikras abrozės išpuštėjimo biaurybės“.

D-ras. G. J. S. S. iš/Gr.

*) Pl. 104, 24 ir t. t.
)*) turi su daughbe kitu giesmeliu dar tebera po ipauba.

Pasididziawimui atmosfėstis.

Buwo giedri, sausa wasara. Gandras su gandrėne nuliudusiu stypsojo ant lizdo ir žiurėjo į sawo nuskurčius, sudziuwusius waitus, gandrūkus. Peltės ir upelei buwo išdžiūwę, nekur wandens ant lauko nebuwo matyti, o už tatai ir warliu ir wabalu nebuwo, kiek reikiant, laukūse gandrūms ant peno. Taip tai musu gandrūms besirupinant apie edesį, atlele kitšai gandrū, apšuto telis ratus aplink šiu lizdą ir atšistojo ant staldo stogo ne toli nū musu gandrū. Szie swetį ne meilei priemė tarškindami snapais, gandrūtai cziflėdami: „Sweczias atlele, matai, atimti ir tą mazumą peno, kurs buwo dar randamas.“ Tokį nemeilingumą namiškiu patyres sweczias gandrū emė jūktiesi ir tyčiotiesi iš namiškiu. „Kotie jus paiki ir tinginei, kad nemokate sawo waitus penėti ir auginti, o prie to ir alkinate, ju nemyrdami iš lizdo laukan, kad eitu jieškoti sawo peno.“ — „Rą czia nekus tauzgyji“, atsiliepė namiškis gandrū, „aš pats kas dien letiu į pelkes, lankas ir pakrumius, bet nerandu gero peno dėl sawes, iš kur-gi gal nutulti ir mano waitai? Bet jei tu toks gudrus, tai let ir parnešt tą norint, ar warlę, ar gymatę ar taip toki stany wabalą ant lasalo. Tai nedarysi be užmokescio. Aš tam dūsiu ir paczias sawo suaugusia dukterį, gandrūkė.“ Sweczias gandrū išgirdes tokią šneką, pilnas didystės atsiliepė: „Žinai, kad aš galiu daug parnešti, ir pašerti ne tiktai sawo marczią, bet ir jusu wisą šeimyną.“ Tai pašales išlele. Jis lasše šen ir ten, apšlele tarpkrumius, pelkes, paupius, lankas — bek nekur nēko nematė. Ant galo nuilšes ir išbadėjes jau taisei be nēko grįžti, tame tarpe pamatė dūbutėje besiraicziojant rupužę. Jis tą nutwėres į ilgą snapą wilko sawo pažadėtai marcziai ir ją parnešes staczei lele

į swetimą lizdą. Bet kad namiškei pamatį jo smarzdiją domang, jie jam sparnais išdauje pažomius ir nuwarė nū lizdo šakdami: „Taip tai, gudrinčziau, priklauso už gyrylynyste.“ Ir dufters jam terwa nebedame. Už tai sweczias gandrū nulenkes galwą walandą pastowėjo ant netolimo stogo ir išlele namon gamęs gero pamokšlą swecziause.

Taip tai ir mes, Dietwininkai, kad žiurime į swetimą darbą, jį nēfiname tardami, kad mes patys žimtą sykiu galime jį geriaus atlikti. O kaip pradėdame dirbti, tai iš musu darbu išėina nēkai. Už tai negaudykime wėju tuščioje wietoje, bet nęsigirdami gerai dirbtyme kožnas pagal sawo išgalę. (Iš Un.)

Perzwalga.

Iš swetur.

Škreikija. Pragos wietininkyste uždraudė gruntawojimą wokštos laukininkštos centralinės draugystės Demu žemei.

Prancuzija. Paržye jau pradėda audros paukšcei prieš maiktą rodytiesi. Wietininkai darbininku daughbės mēstu įsaimutį žiweržę. Telegrafiskai pranęsti išplešimai ginflu primena cėšus didžiuju maiktu ir kowu 1848 wėtros metu. Publicija sugawo 23 prawadininkas tetintojo anarkistu susipulkawojimo.

Englantas. Laitraščzei pranęša, kad parlamentas gendroluii Wolseliui wisą macę suteikes ir pašalpos prišadėjes, nek tik reikent. Su Kartumo žemimu ir šmotas arabiskū giminiu pasikele

— Derejimas Englanto su Italija dėl pergalejimo Madžio yra gatawas. Jau 8000 wyru Italija tur Egipte, o dar 7000 tarpe keliu dienu keta ten nugabenditi. Prieg tam Italija norinti ir Tripoli, kursai Turkijai Aprikoje priklauso, atšiplekti.

Egiptas. Gendrolius Gordonos Kartume išženges iš waldžios palocziaus tapė keliu egiptiskū newėrnū pulkawinku peiliu perdurtas. Wisai didzei Britanijai, beje wisam swėtui Gordonos baifusis smertis yra liudnas pasirodymas; kas iš to bus, dar negalima numanyti. Jo pražutis Englantui yra šlaudus mušis.

Amerika. Pagal naujaušiaszes žines iš New-Yorkio priškluju maistinininku wadowas D'Donowan Rossa nēra taip suronytas, kaip jū išgandytas. Jisai yra 59 metu senas. 1858 m. tapė apstytas kaip šanaris wienos draugystės dėl atplėšimo Šrlanto nū Englanto ir dėl uždėjimo (gruntawojimo) prišklos republikės; jis ir jo draugai to kaltais iššipazinę tapė paleisti. Weik po to wēl į susibuntawojimą išimaisė. D'Donowan'as tūfart Dubline gyweno, o ten ir pirmąjį feniskąjį (pasifiancziuju Yru) laikraštį 1863 m. išleido. 1865 tapė bandyta pakelimą su ginclais padaryti, iš to laikraštis tapė uždraustas ir jo išleiditas dėl augščiausiosios žemės išdawėjystės ant gywos galwos į baudžiawos kalėjimą prašudytas. Wienol jau 1869 m. wēl tapė paleistas. Tada jis suwienytasias Amerikos žemes pasidamē, kur nū to laiko nepertruktantį karą su plunkšna ir dynamytu prieš Englantą wėdė ir dar tebėweda.

— Somos provincijoje pernai pama-
sari tapę nekursai senas ubagas sawo su-
naus ir abeju žentu baifiu badu užmuš-
tas. Prowai ilgai prasiwelkant žmonės
taip įšelo, kad nesenei kalėjimą užpūle,
atpūle, kalinin užveizdus wienoje kama-
roje uždare tūdu žentu peršowė, o sunų
iššiwilę palorė.

Įš Wofietijos.

Berlynas. Princas Wilius su sawo
paczia karališkame paloczjuje per karne-
walo laiką gywena. Wienol kas diena į
Butsdamą ant žalnerišklos šlužmos waziūja.

— Įš Kameruno naujaušios žinės
sako, kad ten gimusieje dar wis priekš-
jasi prieš Wofietziu pasifawimą tokrasto.
„Karalius“, kursai po kuntraktu buvo
pasifragęs, tapė paties padonu nuplektas.

— Žinės iš Kameruno pranėša, kad
koma su ten gimuseiseis m. rinais nei iš
tolo neužbaigta. Sziejie nei jokios bai-
mės neturį ir nei iš tolo nemišlyja pasi-
dūti. Taip toje kolonijoje roboti karas
pakiles.

— Dėl to kad prie sudo rantas del-
mone buvo laikes, tapė atmeniu kupczel-
ninkas Wogtas žepiu sudo Butsdame ant
24 adynu pradēm ušbaigtinos kalėjimo
korawonės prasubhtas. Wogtas dėl to
prie kamaru sudo pasigūdė, ale kamaru
judas jo pasigūdimą atstumė, sakydamas,
kad apstulstafis iš tikro nepadorei pasielgė,
sudžiai prašant rantas iš delmono traukti,
atsiliepdamas: „Prašau, man nei jokiu
parafu tame dalyte nebaryti.“

Halė. 7. pėbr. anksti tapė du ant
smerczio prasudytu anarkistu, Reinsdorff'as
ir Rūchler'is, žudyti. Tą dieną pirm te
jiems cėcoriškafis patwirtinimas pasfai-
tas. Pirmafis nepriėmė nei jokio dwa-
siško priestowo, o antrafis besigailėdamas
priėmė. Wisas žudymas tik bertainį ady-
nos tetrufo.

Pauška. Pradžioje šio mėnesio ant
pylimu (wolu) wieno priemėscio tapė pei-
leis subadytas, jau negywas žmogelis at-
rastas. Ruzudytafis yra nekursai 46 metu
senas kurpius, kurį buł jo gaspadorei, prie
kurio walgė ir gymeno, nužudę esą. Sziejie
jau į kalėjimą įšoditi.

Altona. Nesenei fikzion naujus neti-
krus piningus sugriebe; yra tai pentmar-
kei ir dešimtmarkei iš naujojo sidabro su
tikru aukšu galwanišku budu apipusti.
Kol apauksinimas laiko, tik per ju wos
numanomą lengwumą nū tikruju aukšiniu
piningu atškiriami.

Įš Lietuwos.

Ragainė. Dras wėl pas mus pasige-
rino. Jau nū keliu dienu gerai šalnoja,
o kartais ir šnaiguliūja. Niamunas per
palaidą iššilygino; geriaus pašalus bus
galima jūmi waziūti.

— Tarp Spirginiu kiemo ir Raudo-
nacziu dware yra plati waisinga tyruma,
ant kurios 1806 ir 1807 m. muša tarp
Rusu ir Prancuzu buvo, ir kur Rusai
tapė apgalėti. Dabar fikzion dar mato-
mos Kazoku kapinės, kur daugybė kaulu ir
palaitu puczku ir kardu randa.

Tilžė. 5. ir 6. pėbr. po prisfaintai-
seis kupczius Bajoras iš Gr. Friedrichs-
dorfo o dėl tyzjomis daryto uždegimo, dėl
bankrutėrawimo ir dėl priegawystės, jo
pati Lydija, gim. Kramerikė, jo swainė

newedusioji Gma Kramerikė ir kupcziaus
pagalbininkas Emplis Kramer'is dėl ty-
zjomis daryto uždegimo buvo apstulsti.
Tapė apstulsti: Emplis Kramer'is dėl
uždegimo ant 1½ metu baudžiamos kalė-
jimo, Bajoras dėl pagelbesimo prie to ir
dėl prigawifiško bankrutėrawimo ant 2½
metu baudžiamos kalėjimo ir pritinlanczio
garbės wprapuldymo, Lydija Bajorėnė ir
Gma Kramerikė dėl žinowystės ant 4 ne-
deliu kalėjimo. — Ant galo Kristupas
Urmonas iš Dwizatiu dėl uždegimo tu-
rejo atšliepti. Prisfaintieje jį nekaltu
iškrazdami atkaltino. — 7. pėbr. tapė pri-
sifaintieje namon paleisti.

— 10. pėbr. po žepiu sudu stowejo
B. iš Tilžės dėl palaju gaisfinanczio
trenkimo kelimo ant gelseldwario. Liu-
dininkai išaiškino, kad wienam druskini-
kui sawo arliū mušant, B. jį apstundusiam
pulicistui liepęs toktai uždrausti, kottai šis
wienol nedaręs; iš to B. perpykęs pradė-
jės bartiesi. Szepei apstulstajį atkaltino ir
lastas žemės strynei ušdejo. — Dėl prieš-
sistengimo prieš žemės mačę turėjo kup-
czius R. iš Karaliaurcziaus atšliepti, kurį
sudu užbaigtas (Gerichtsvollzieher) Dūba-
tis iš Tilžės wienoje gaspadoje norėjo
nupantyti; jį kratyti bandant stengefi Ap-
stulstafis. Apstulstojų užtarejas išwedė, kad
tik namėj teešq wale pantyti. Szepei wie-
not jį ant 20 ml. piningu korawonės arba
4 dienu kalėjimo ir į lastas prasubdyjo.

— 4. pėbr. korawonės kamara prasu-
dyjo dwarenį B. iš J. ir jo gaspadorių
W. iš czia pat dėl priegadingo ir trwoje
atlikto kuno sužeidimo ant 500 ir 300
markiu piningu korawonės arba ant 50
ir 30 dienu kalėjimo. — Tada ukininkai
Kristupas Albromaitis ir Albrys Wedarai-
tis iš Raudziu kaip ir Alšmys Waltrufis
iš Lentininku dėl bandymo paleisti wieną ka-
linį, kurį pirma apstulstafis turejo uždareš,
ir dėl namu palajaus lauzimo turejo at-
šliepti. Sudžios ponai wisus tris apstul-
stufius atkaltindami paleido.

Dylokarcziama. Joniškiu firšterija (prie
Kurkalcziu karališkofios girės priklausanti)
pradžioje šio mėnesio nudegė. Safoma
per kurnės nedawadningą įtaishmą ugnis
atsiradusi.

Wickwilė. Dwarionį Rauciju iš czio-
nai palaidojo. Kunigas H. iš Ragainės
laikė lietuwifskoje ir wofifskoje kalboje la-
wonmifše apie žodžius: „Smertis yra
grefu alga.“

Įšlencz Lietuwiniškis ir atkunta.

Regul kelints neprietelis
Panėktu musu budą,
Diews pasifiks, tai žinom, wis,
Jr žinom Diemo sudq,
Kad žmonės prieš mus siaucz ir siunta,
Įšlencz Lietuwiniškis ir atkunta.
Senam czese tūs prispaustus
Amons norėjo smaugti,
Lyg išnaitfšes subaustus,
Sis jau pradėjo haulti.
Bet jū daugiaus jis siaucz ir siunta,
Jū ir geriaus prispaustus atkunta.
Prispaustojis pacziam tiktai,
Pacziam saw priešais buvo.
Ritiems noredams weikt piktai,
Pats be garbės prazuwo,
Nės jū daugiaus jis siaucz ir siunta,
Jū ir geriaus prispaustus atkunta.

Ir mes juk Diemo giminė —
Jei žodžiai jo tikėsim,
Tai prieš wisofiq giltinę
Weroj drutai stowėsim.
Kad žmonės prieš mus siaucz ir siunta,
Įšlencz Lietuwiniškis ir atkunta.
D-ras G. J. J. S. iš/Gr.

Gromatnyczia.

Žemaitjencziui. Tawo antroji gro-
matele manėpsi atbėgusi man czelus dywus iš-
reikše. Labai išlapmaudėjau ant tokio urėdi-
ninto. Kad nebucziau baimyjęsi tawo drau-
gui negerumu wabaroti, bucziau pradēm aną
nedorėį urėdinintą subaręs ar per —
gromatą ar per laikraščius. Satyl,
brolau, ar negalėcziau to urėdininto ad-
resę patirti ir jam pasatyti, kaip su tūmi siuntimu
yra? Tą siuntinį man sugrąžino, norint buvo
Tilžėje be iššlytojo wardo padėtas. — Atsiųst
wisus to žydbernio laikraščio numerius, tu-
riūse žinomi dalytai ušgauti. Per „Tilster
Tageblatt'ą“ ginčjas su musu lamėjimu per-
ejo. Tik neužmiršt ir newengt atsiųsti, to rei-
talawau. — Laikraščio swauda, kliaudingumas
ir pamelawimas per tai atstropyjo, kad man
iškeliamus ant keltu dienu, netapė nei kurek-
tura nei kitštas storaunei atlikta. — Ar skaitet
atliepimą „T. Tageblatt'e“, kursai ir „Ber-
liner Tageblatt'e“ patalpintas?

Spandos stambesniūs kliaudos.

5. num. ant 73. pusės pirmoje šiltyje wie-
toje „negiriu“ tur buti „ne giriu; wietoje „pil-
nefis“ tur buti „pilneinis“; antroje šiltyje:
wietoje „bet trimytawimo“ tur buti „be tri-
mytawimo“; wietoje „iššūbdawo“, „iššūbdawo“;
Prusu waitas — Prusu waitfas; katjygištos
— katjygištos; treczoje šiltyje: tantee — tane-
kei; berdelė — birdelė; dūma — dūna; mano
— mono; Turku — Turtu; kalos — kalbos;
kenesja — kenczia; syla — sylą; branju —
brangu; sunaikji — sunaikiti. 74 pusės pir-
moje šiltyje: didžiupi — didžiuju; semas —
senas; tikra — tikrai; giesminintai — giesmi-
ninkai; naujus žiuros ir buvo punktus dawė
— naujas pajiuras ir naujus punktus buvo
dawe; parlinkimas — pralinkimas; (aš) uš-
draudžiu — (aš) ušdraudžiu; panatiktai —
panatikai; aptemointi; — aptemdinti;
augštos — antštos; prisfiteiti — prisfitekti. To-
lesniu šilcziu kliaudos nėra pamenamos.

Lurgaus prekia iš Tilžės.		
31. jan. 1885.		
	M. 3	M. 3
Rwiecei, 42½ kilogr.	5 50	7 —
Rugei, 40 kilogr.	4 80	5 50
Rieži, 35 kilogr.	3 50	4 80
Awijos, 25 kilogr.	2 80	4 50
Žirnei } rainieje, 45 kilogr.	6 —	9 —
} baltieje, 45 kilogr.	6 —	8 —
Semenei, 35 kilogr.	—	—
Lymotai, 50 kilogr.	18 —	—
Poputės, 45 kilogr.	2 30	—
Swiestas, kilogr.	1 60	—
Kiaulėi, tapa	2 75	—
Pymas, ettoliteris (100 lyteriu)	24 —	—
Brangwynas, } ettoliteris	28 —	—
} lyteris	—	30 —
Kiaulėna, filogr.	1 —	1 10
Jautėna, filogr.	80 —	1 —
Werkėna, filogr.	80 —	—
Awincziana, filogr.	80 —	—
Krūpai prafteje, filogr.	34 —	—
Awizu krūpai, filogr.	44 —	—
Szianas, centneris	1 90	2 30
Sztaudai, tapa po 600 kilogr.	18 —	24 —

Berlyniškis rublio kursas.
100 rubliu:
7. 215,50 mf. 9. 215,90 mf. 10. 215,50 mf.
11. 216,00 mf. 12. 216,45 mf. 13. 216,50 mf.

Apjathymai.

Gaspada

Augusto Paarmann'o

Tilžeje, netoli gelžfeldvario, tur 12 keleiviu stubu ir yra wisu kumi, lo sweczias tik pageidantu, aprupinta. Staldu kofia 30 arklia randa; yra ir wezimams pasiures. Prestios tantiaus aplankant labai žemos. Tarnaujantieje kalba lietuwiškai. Pasilecewoja keleiwiams reikalui atfirandant.

Geriausia perkama wersme

po uštowa tikrumo del

audziamu medzwilniu

kozname numeryje, futtu ir nesuttu,

audziamu medzwilniu

trostytu (parwitu) tik tikrase dazuse,

milams wilnu

swiespilkei maikhytuse dazuse, widutinei pilku ir tamspilkiu, wisai czystoje wilnoje,

milams wilnu

dazytu koznuse dazuse,

maszyniniu siulu,

— baltitu ir nebaltitu, —

geriausioje ir daugiausei laikancioje wertybeje. Tuse dalykuse tik wisu geriausius taworus turiu ir jas pardudu ir prestios nepridudamas ant pigiausiuju prekiu.

Waldemar'as Gassner'is

Tilžeje, wofiskioje ulhezioje 12.

Szeimynykszcziams szluzmos knygos matrozu szluzmos knygos

ir

darbo knygos

yra gaunamos

Syberto ipaustuweje.

Hotel de Péterbourg,

Tilžeje, aughstoje ulhezioje,

prisiulo nakwnei ir gyvenimui su sawo wisu kumi aprupintu restoracijonu. Padorei itaisytos stubikes nu 75 pf. iki 1 mk. 50 pf. kaip ir staldu kofiems 20 arkliams randama. Wisi toje gaspadoje tarnaujantieje ismano lietuwiškai. Reikalui atfirandant kelewei teneina pro balj.

Izkleidzia ir uz redyste atsato J. Sybertas Ragaineje.

Kungu Ipaltuwe J. Syberto Ragaineje, ant turgaus 180

prisiulo Lietuwintams pagatawyti wifofius spautuwystes dalykus; spauda (druka) kungu, kungucziu, wifofiu apsakymu, pakwietimu f. t. ant sužadetuwiu, ant swodbos, ant krikstynu, fermentu; wiekiu (wisytes) korteliu, lietuwiškoje, wofiskioje ir fitose kalboje ku pigiausei, greiciausei ir dai- liausei atliekama. Uzdawimai is fitur weikiausei pagatawujami.

Weilei pasitisedamas su uzdawimais nu Lietuwinininku galeses pasi- dziaugti pasiraso

su pagarbe

J. Sybertas.

Dokumentas 100 doleriu gal butu tu- jau cederujamas. Daugiaus pasato N. S. ipaustuwe.

2000 doleriu i pirma wietą ant 5% tujaus ikdudami. Artesne zine dūda hio laikraszio ipaustuwe.

Ant lauku

ufis

30 murgu didelis, yra pirkti jieskomas.

Daugiaus dūda zines

J. Sybert'as, Ragaineje.

Dailius

ufis

su 2 gyvenamom trobom, staldu, pagiure, dideliu darzu, 7 murgais geros žemes ir pienu, kelis žingsnius nu gelžfeldvario atstu, prie baznyckiemo, turgaus, paczioje artybeje amtsudzio (amtsgerittes), didziame remestininhytes pilnamie kieme, yra tujaus pardudamas. Sprikimi pirtejei neprivalo daug imofeti. Artesne zine dūda hio laikraszio ipaustuwe.

AUSZRA, laikrasztis izkleidziamas Lietuvos myletuju,

kasztuja ant metu 4 mk. 50 pf. su prisiuntimu i namus.

Praejusiuju metu Auszra ka- sztuja 3 markius.

Gaunama prie Martyno Jan- kaus Bitenuse per Lumpenu Lompone n).

Gerai itaisyta

karcziama

yra pardudama. Artesne zine dūda hio laikro ipaustuwe.

Wisi whriauhybiski rastai (pormularai)

yra gaunami

J. Syberto ipaustuweje

Ragaineje.

Statydina ir spauzdina J. Sybertas Ragaineje.

Nupelno diplomas: Zurich 1883.

Aufines medalijos: Wizza 1884;

Kremš 1884.

Baissu daigtai

4-200 stuku grajyja; su ekspres- sionu, mandolyne, barabanu, warpeleis, kastanjetemis, dangaus balseleis, arpu grajumi zc., ir be tuju.

Baissu dezės

2-16 stuku grajyjančios; to- liaus nesejerės, cigaru stowykles, Szweicu butukai, potograpiju al- bumai, rakymo pataisai, pirštiniu skrynutes, gromatu apjunkintojai, kwetku wazes, cigarinhyzios, taba- knyzyios, darbo stalai, pleczkos pywo stiklai, krases zc., wista su muzike. Wifados, ka naujausia ir geriausia, ipa- czei kas kaledu dowanoms tiuka, prisiulo

J. H. Helleris, Berne

(Szweicijoje).

Tik staczei parstrahydinant uz tikrybe uštow; ilustrawoti prekiu raistai siuncziami frankerutai.

Wismunio gsmol
-puad 9881 qmrad 06 m
m 03 00 00 00 00 00
m 03 00 00 00 00 00
m 03 00 00 00 00 00
m 03 00 00 00 00 00

Lietuwinininkai uzprahomi ant naujose metu bertainio apisteliuti kas nedeje isheinantjji

Niamuno Sarga.

Wisi pustai, gromatnekei ir pati laik- raszio ipaustuwe priima apisteliawimus uz 35 pf., su atnekimu i namus 50 pf. ant bertainio meto.

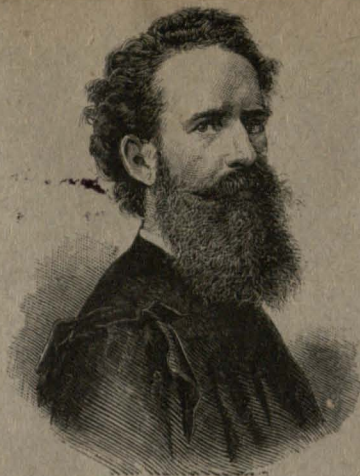
Redyste „Niamuno Sargo“.

Der Bösewicht.

Der Hund des Nachtwächters
Bartel weckt seinen Herrn.

Hans Makart.

B. H. Strousberg.

Fanny Elssler.

Ludwig Bohnstedt.

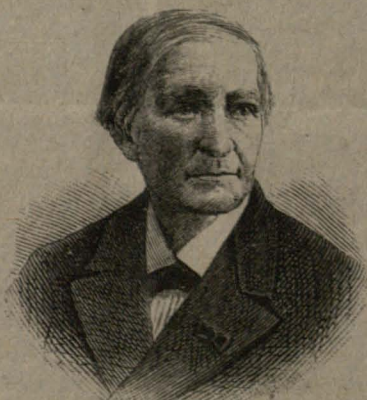
Alfred Brehm.

Heinrich Laube.

Heinrich Bodinus.

Franz Abt.

Herzog Wilh. v. Braunschweig.

Widmungsliste (pormularai)

yra gaunami

J. Syberto įpauštaweje
Ragainėje.

Šleidyta ir už redyštę atfako J. Sybertas Ragainėje.

Statydina ir spauzdina J. Sybertas Ragainėje.